

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

NUMMER 1 – MAART 2023

IN DIT NUMMER

Algemeen

Wijzigingen terugbetaling vanaf 01/03/2023

Bepaling Mycoplasma IgG en IgM

Bepaling vrij cortisol in urine

Uitbreiding analyse neuronale antistoffen i.k.v. paraneoplastische syndromen

Bordetella en respi-panel (<16 jaar)

Weergave resultaten Cyberlab

Indexering pseudonomenclatuurnummers

Lijst wachtdiensten klinisch biologen

Overzicht wetters

Geachte collega,

In deze nieuwsbrief kan u de wijzigingen in onze labogids van de vorige maanden vinden.

De meeste recente informatie is steeds beschikbaar in onze labogids:

AZ Turnhout

<https://www.azturnhout.be/diensten/medische-disciplines/laboratorium-voor-klinische-biologie/voor-zorgverleners/labogids>

AZ Herentals

<http://labogids.azherentals.be/>

AZ Mol (alleen bereikbaar intern in AZ Mol)

<https://wwwtemp.azmol.be/nl/zorgverlener/toepassingen/Paginas/Labogids.aspx>

Collegiale groeten,

Laboratoriumdirecteur en stafleden klinisch laboratorium AZT, AZH en AZM.

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

Wijzigingen terugbetaling vanaf 01/03/2023

1. Bepaling van ureum wordt alleen nog terugbetaald bij een eGFR van minder dan 30 mL/min. Het bepalen van ureum samen met creatinine heeft meestal geen toegevoegde waarde. Het doseren van ureum is vooral zinvol bij de diagnose van prerenale nierinsufficiëntie of bij klinische verschijnselen van nierinsufficiëntie en bij ernstige nierinsufficiëntie om te bepalen of dialysering zinvol is.
2. Sedimentatie is in combinatie met CRP niet meer terugbetaald. CRP is een meer gevoelige en specifieke parameter dan de bezinkingssnelheid om inflammatie op te sporen in het bloed. Ook in de eerste 24u van een inflammatoire toestand zal de CRP verhoogd zijn, terwijl de bezinkingsnelheid nog normaal zal zijn. Ook na de afname van de inflammatoire toestand zal de CRP sneller normaliseren dan de bezinkingsnelheid. Volgens aanbevelingen is het niet zinvol om deze steeds samen te doseren.
3. Vitamine D mag 3 maal per jaar worden uitgevoerd bij chronische nierinsufficiëntie vanaf stadium IIIb, bij nierdialyse, na niertransplantatie, bij gedocumenteerde malabsorptie (chronisch inflammatoir darmlijden, coeliakie, na bariatrische chirurgie, mucoviscidose), bij hyperparathyreoïdie of hypoparathyreoïdie, bij fosfaatdiabetes of behandeling met intraveneus toegediende bisfosfonaten. In de andere gevallen mag de test 1 maal per jaar aangerekend worden.
4. Doseren van placentale groeifactor (PIGF) en soluble Fms-like tyrosine kinase-1 (sFlt-1) met berekening van de sFlt-1/PIGF ratio tussen de 20ste en 34ste zwangerschapsweek mag enkel worden aangerekend bij een onduidelijk klinisch beeld van pre-eclampsie, bij vermoeden van pre-eclampsie of HELLP-syndroom en bij asymptomatische zwangere vrouwen met hoog risico voor pre-eclampsie.
5. Bepaling van vrije lichte ketens mag slechts worden aangerekend voor de diagnostische oppuntstelling en opvolging van patiënten met primaire amyloïdose, lichte-ketenmyeloom, niet-secreterend myeloom en dialysepatiënten met myeloom en mag maximum twaalfmaal per kalenderjaar worden aangerekend.

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

Bepaling Mycoplasma IgG en IgM

In het kader van de Europese IVDR wetgeving is het reagens voor de bepaling van **Mycoplasma IgG en IGM** antistoffen niet meer beschikbaar. Daarom voeren we bij elke aanvraag van Mycoplasma serologie een **snelttest voor IgM** uit en wordt de bepaling van **IgG extern** uitgevoerd met volgende referentiewaarden:

Titer	Interpretation and recommendations	
> 40AU/ml	High titer	High antibody rate, compatible with a current or recent <i>M. pneumoniae</i> infection
≤ 40 AU/ml > 20 AU/ml	Moderate titer	Interpretation of the test can only be given after a further serum sample been collected 8 to 15 days later, the two samples being tested in a same serie.
≤ 20 AU/ml ≥ 10 AU/ml	Low titer	
< 10 AU/ml	Non significant titer	

Bepaling vrij cortisol in urine

De bepaling van vrij cortisol in urine wordt sinds 06/02/2023 uitgevoerd via de meer selectieve LC-MS methode. Deze analyse zal 2x per week worden uitgevoerd in batch. Rapportering omvat volgende deelanalyses: vrij urinair cortisol (in µg/L en µg/24u), vrij urinair cortison (in µg/L en µg/24u) en de cortisol/cortison ratio met gewijzigde referentiewaarden. Voor verdere details verwijzen we graag naar onze labogids.

Uitbreiding analyse neuronale antistoffen i.k.v. paraneoplastische syndromen

Bij patiënten met een onbegrepen, ernstig en subacuuut verlopend neurologisch ziektebeeld moet men denken aan de mogelijkheid van een paraneoplastisch syndroom. In deze context is bepaling van antineuronale antistoffen in serum of lumbaal vocht van diagnostisch belang.

Inmiddels zijn er meerdere volledig of partieel gekarakteriseerde paraneoplastische antistoffen beschreven waarvan het antigeen moleculair gedefinieerd is. Deze antistoffen hangen sterk samen met een onderliggende tumor en zijn consistent aangetoond bij patiënten met goed omschreven neurologische syndromen. De bepaling van deze antistoffen werd in het klinisch laboratorium uitgebreid van 6 naar 12 antigenen.

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

Bepaling vindt plaats d.m.v. immunoblot techniek (Euroimmun platform). Onderstaande tabel geeft een overzicht van antilichamen die vervat zitten in dit panel, hun associatie met neurologische syndromen alsook de meest frequent geassocieerde onderliggende maligniteit.

Antistof	Syndroomassociatie	Meest frequent geassocieerde maligniteit
Anti-amfifysine	<ul style="list-style-type: none"> Stiff-person syndroom (SPS) Paraneoplastische encefalomyelitis Sensorische neuropathie 	Borstcarcinoom of kleincellig longcarcinoom
Anti-CV2 (CRMP5)	<ul style="list-style-type: none"> Encefalomyelitis Paraneoplastische cerebellaire degeneratie Lambert-Eaton myastenic syndroom (LEMS) Neuropathie 	Kleincellig longcarcinoom, thymoom en uterieen sarcoom
Anti-PNMA2 (Ma2/Ta)	<ul style="list-style-type: none"> Limbische encefalitis Stamencefalitis Paraneoplastische cerebellaire degeneratie 	Kiemceltumor testis, longtumor en borstkanker
Anti-Ri (ANNA-2)	<ul style="list-style-type: none"> Hersenstam encefalitis Paraneoplastische cerebellaire degeneratie Obsoclonus-myoclonus syndroom 	Kleincellig longcarcinoom, borst- en gynaecologische tumoren
Anti-Yo (PCA-1)	<ul style="list-style-type: none"> Paraneoplastische cerebellaire degeneratie 	Ovarium- en borsttumoren
Anti-Hu (ANNA-1)	<ul style="list-style-type: none"> Paraneoplastische encefalomyelitis Paraneoplastisch cerebellaire degeneratie Encefalitis (limbisch, stam, cerebellum) Sensorische neuropathie 	Kleincellig longcarcinoom
Anti-recoverine	<ul style="list-style-type: none"> Paraneoplastische en niet-paraneoplastische autoimmune retinopathie 	Long-, mamma-, prostaat-colon-carcinoom, melanoom en hematologische maligniteiten
Anti-SOX1 (AGNA)	<ul style="list-style-type: none"> Lambert-Eaton myastheen syndroom (LEMS) Paraneoplastische cerebellaire degeneratie Paraneoplastische en niet-paraneoplastische neuropathie 	Kleincellig longcarcinoom

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

Anti-Titine	<ul style="list-style-type: none">• Myasthenia gravis	Thymoom
Anti-Zic4	<ul style="list-style-type: none">• Paraneoplastische cerebellaire degeneratie	Kleincellig longcarcinoom
Anti-GAD65	<ul style="list-style-type: none">• Stiff-person syndroom• Encefalitis• Cerebellaire ataxie• Myoclonus en epilepsie	Slecht in minderheid van de gevallen geassocieerd met een maligniteit. Indien toch paraneoplastisch veelal thymoom
Anti-Tr (DNER)	<ul style="list-style-type: none">• Paraneoplastische cerebellaire degeneratie	Hodgkin lymfoom

Verder is het belangrijk dat bij een typisch klinisch beeld, in combinatie met ondersteunende bevindingen bij aanvullend onderzoek, negatieve antistofbepalingen onvoldoende zijn om de diagnose te verwerpen. Sensitiviteit van de analyse kan verschillen tussen serum en liquor. Bij twijfel of persisterend hoge verdenking wordt geadviseerd de analyse te herhalen op liquor of te overleggen met labo voor analyse naar zeldzame antistoffen en/of screening d.m.v. immunofluorescentie.

Positieve bevindingen zullen steeds geconfirmeerd worden met een alternatieve techniek en dienen strikt gecorreleerd te worden met het klinisch beeld en het neurologisch onderzoek.

Door uitbreiding van dit panel dient de analyse **GAD65 antilichamen (neuro, niet diabetisch) niet meer individueel** aangevraagd te worden.

Analyse naar neuronale antistoffen type PNS geniet enkel terugbetaling in geval van een positief resultaat voor één of meerdere antilichamen. Indien negatief wordt een pseudonomenclatuur nummer aangerekend van 65 euro.

Bordetella en respi-panel (<16 jaar)

Bordetella pertussis en parapertussis worden automatisch en zonder meerkost toegevoegd bij elke aanvraag voor een PCR respiratoir panel (Respifinder) bij kinderen <16 jaar.

NIEUWSBRIEF

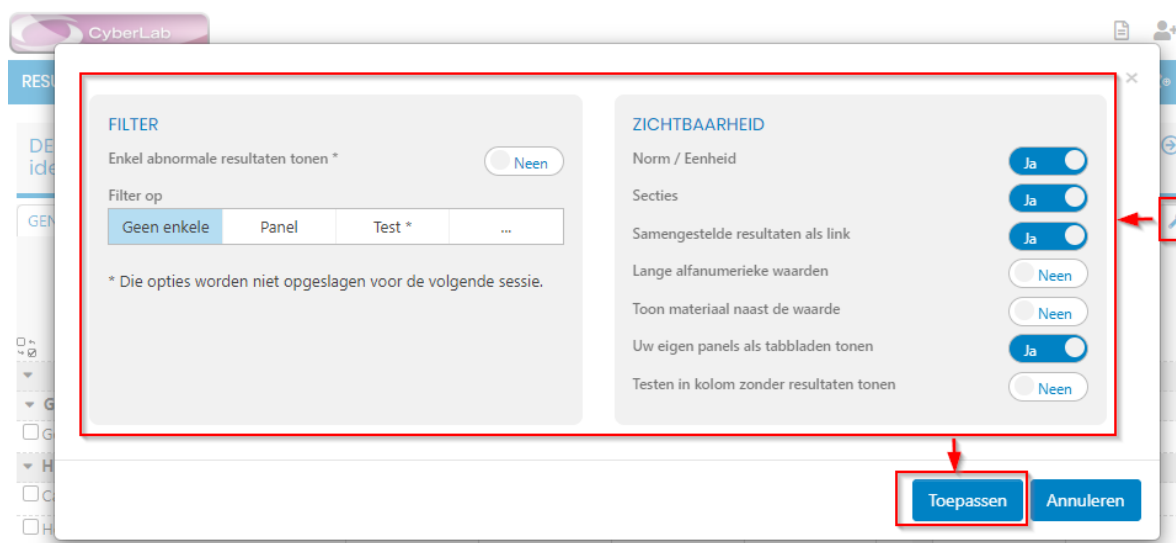
Klinisch labo

Weergave resultaten Cyberlab

Weergave van de resultaten in Cyberlab kan door de gebruiker zelf aangepast worden via het keuzemenu achter de sleutel. Onderstaande info is toegevoegd aan de Cyberlab handleiding.

- Weergave (al dan niet tonen referentiewaarden en eenheid, bacteriologie resultaten volledig of als link, ...) van de resultaten in Cyberlab kan door de gebruiker aangepast worden via het keuzemenu achter de sleutel. De door ons aanbevolen opties in het menu achter de sleutel zijn als volgt: **3 opties op Neen**: “Lange alfanumerieke waarden”, “Toon materiaal naast de waarde” & “Testen in kolom zonder waarde tonen”.
- De opties “Norm/Eenheid”, “Secties”, “Samengestelde resultaten als link” & “Uw eigen panels als tabbladen tonen” zet je best **op Ja**.

Indien bacteriologieresultaten duidelijker dienen weergegeven te worden, dan moet de optie “Samengestelde resultaten als link” op **Neen** staan maar dan zullen orders met een bacterioresultaat bredere kolommen geven.

Bijkomende opmerking i.v.m. kolombreedte: bij resultaat consultatie via de sleutel de optie “Lange alfanumerieke waarden” uitschakelen geeft smalle kolommen (optie: **Ja** is variabele breedte, **Neen** is vaste breedte; we adviseren **Neen**).

Lange stukken tekst worden bij optie “**Neen**” vervangen door een driehoekje.

Bij hooveren over het driehoekje wordt de tekst getoond.

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

Optie "Lange alfanumerieke waarden" op Ja

LABO STAALINFO	HEMATOLOGIE (BLOED)	IMMUNOFENOTYPERING	STOLLING (BLOED)	BIOCHEMIE	URINE	FECES	SEROLOGIE	MIC WISSER	MIC URO GENITAAL	MOLECULAIRE	ANAPATH	LEGENDE			
21/03/2023	18:25	Deels	1022-515080		21/12/2022	16:08	Volledig	1022-514810		06/10/2022	20:38	Volledig	1022-414104	Norm	Eenheid
STAAINFO															
☐ Info algemeen															
Bloedingsdiathese															
Klinische informatie en antibiotica (sinds .../.../...): trombopenie: T-L6L? hairy cell?															
☐ Corona test prescription code															
HEMATOLOGIE															
☐ Sedimentatie															
8															
15															
☐ Hemoglobine															
(Aangevraagd)															
13.8															
13.8															
<11															
mm/uur															

Optie "Lange alfanumerieke waarden" op Neen

LABO STAALINFO	HEMATOLOGIE (BLOED)	IMMUNOFENOTYPERING	STOLLING (BLOED)	BIOCHEMIE	URINE	FECES	SEROLOGIE	MIC WISSER	MIC URO GENITAAL	MOLECULAIRE	ANAPATH	LEGENDE			
21/03/2023	18:25	Deels	1022-515080		21/12/2022	16:08	Volledig	1022-514810		06/10/2022	20:38	Volledig	1022-414104	Norm	Eenheid
STAAINFO															
☐ Info algemeen															
Klinische informatie en antibiotica (sinds .../.../...): trombopenie: T-L6L? hairy cell?															
☐ Corona test prescription code															
HEMATOLOGIE															
☐ Sedimentatie															
8															
15															
☐ Hemoglobine															
(Aangevraagd)															
13.8															
13.8															
14.1															
<11															
mm/uur															

De gekozen opties blijven bewaard, ook bij volgende login.

Indexering pseudonomenclatuurnummers

De lijst met niet terugbetaalde testen vindt U in de labogids onder "Pseudocodes" <https://www.azturnhout.be/diensten/medische-disciplines/laboratorium-voor-klinische-biologie/voor-zorgverleners/labogids>

In tabel 5 worden de tarieven weergegeven voor pseudocodes van labo-onderzoeken, die in de labo's van HETUMO zelf gebeuren en die geïndexeerd werden.

Er werd aldus geen indexering toegepast bij:

- Nieuwe pseudocodes klinische biologie, met na 01/07/2022 opgestarte aanrekeningen
- Externe labo-onderzoeken (prijzsetting van de externe labo's wordt gevolgd)

De verhoging van bepaalde Covid-analyses gebeurde als volgt:

- PCR Covid19 volgt de Riziv-vergoeding van prestatie 554934
- Covid-screening reiziger wordt beperkt tot het wettelijk maximum van 55 €

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

Omschrijving	Code	Tarief 2022	Tarief 2023
Antigen sneltest	803950	9,00 €	9,95 €
Urine strip	806971	1,70 €	1,85 €
CPE	807030	50,70 €	56,25 €
PCR Influenza (zonder Covid)	808916	33,20 €	36,85 €
Combi-test PCR influenza – Covid - RSV (enkel indien als sneltest gevraagd)	890455	15,00 €	16,65 €
PCR RSV (zonder Covid)	808953	32,40 €	35,95 €
CMV IgM zwangeren zonder tekens van infectie	810935	10,75 €	11,90 €
CMV IgG zwangeren zonder tekens van infectie	810950	8,60 €	9,50 €
Toxoplasma IgM zwangeren >2/zwangerschap	810972	10,75 €	11,90 €
Toxoplasma IgG zwangeren >2/zwangerschap	810994	8,60 €	9,50 €
Synovasure test (GV)	811016	179,50 €	199,30 €
POCT Ketonen bloed	815194	5,20 €	5,75 €
Analyse vitamine B12 > 1/jaar	818171	8,40 €	9,30 €
Covid-19 PCR	822054	40,44 €	40,74 €
Covid-screening reizigers	824972	50,00 €	55,00 €
Stelara bepaling (dosage Ustekinumab)	822533	30,00 €	33,30 €
Metanefrinen/Normetanefrinen	822570	28,00 €	31,05 €
analyse vitamine D	824530	12,91 €	14,30 €
Adenovirus bij kinderen ouder dan 2 jaar	835995	5,75 €	6,35 €
CA 15.3	854475	24,70 €	27,40 €
CA199	854490	24,70 €	27,40 €
Helicobacter pylori IGA	857275	17,25 €	19,15 €
Salic. Opsporen (U)	857430	11,50 €	12,75 €
NSE	857496	28,35 €	31,45 €
Borrelia IgG/IgM	857872	23,15 €	25,70 €
CA 125	858012	24,70 €	27,40 €

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

CEA	858034	10,15 €	11,25 €
BNP	870914	29,05 €	32,25 €
HbA1c	871076	8,85 €	9,80 €
IgG 1	871135	11,40 €	12,65 €
IgG subklasse 4 < 2 jaar > 16 jaar	871150	10,55 €	11,70 €
PSA totaal	871931	12,50 €	13,85 €
PSA vrij	871953	10,15 €	11,25 €
Helicobacter Ag (faeces)	873530	17,25 €	19,15 €
Anti-CCP AS	873751	13,85 €	15,35 €
Vrije lichte ketens niet RIZIV	875512	33,70 €	37,40 €
Herhalingsuitstrijkje	879631	30,75 €	34,10 €
Rotavirus faeces (> 24 maanden)	880913	5,75 €	6,35 €
HPV pathologische anatomie (indien buiten RIZIV indicatie)	882696	65,55 €	72,75 €
Clostridium diff cultuur /GDH /toxines	886955	17,25 €	19,15 €
Thyroglobuline	888031	3,40 €	3,75 €
Rast-testen	888650	8,20 €	9,10 €
Analyse IL - 2R	890411	16,00 €	17,75 €
PCR Chlamydia Trachomatis/Neisseria gonorrhoeae	893756	33,70 €	37,40 €

Lijst wachtdiensten klinisch biologen

Vanaf **01/04/2023** zijn er **2 klinisch biologen van wacht**: één voor chemie/hematologie en één voor microbiologie (antibiotica-advies). Ze worden apart vermeld in de wachtlijst zodat ze beiden rechtstreeks gecontacteerd kunnen worden. Het nummer (014/71)2544 (klinisch bioloog van wacht Mol) zal dan niet meer in gebruik zijn.

Ter herinnering: overzicht wissers

We merken dat er regelmatig nog fouten gemaakt worden bij het gebruik van de wissers. Daarom nog een keer het overzicht in bijlage. De meest voorkomende fouten:

- donkerblauwe dop alleen gebruiken bij MSSA/MRSA screening
- roze dop is de universele wisser voor kweek
- PCR CT/NG bij vrouw: Oranje Hologic Aptima tube

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

Type wisser	Gebruik
<p>eSwab</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standaard: roze stop <ul style="list-style-type: none"> • Fijn: oranje stop (nasopharygeaal, urethraal) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gramkleuring en kweek • Kweek gisten en schimmels • <i>Streptococcus pyogenes</i> antigeen • <i>Trichomonas</i> • Kweek gisten en schimmels • Kweek Mycobacteriën en zuurvaste kleuring • Moleculaire diagnostiek (bv. <i>Bordetella</i>, COVID-testing) excl. <i>Chlamydia</i> en <i>Neisseria gonorrhoeae</i> • Virale antigeentesten excl. virale kweek • MRSA/MSSA op één afnameplaats • Rectale wisser CPE/VRE
 <p>MRSA mengcultuur set: donkerblauwe stop</p> 	<p>Screening MRSA/MSSA</p> <p>Enkel voor meerdere afnameplaatsen</p>
 <p>GBS screening: lichtblauwe stop</p> 	<p>Screening <i>Streptococcus agalactiae</i> (GBS)</p>
 <p>PBS Vacuette tubes = alternatief voor Eswab i.k.v. COVID-testing</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Moleculaire diagnostiek (bv. COVID-testing, Respifinder, Flu/RSV, <i>Bordetella</i>) excl. <i>Chlamydia</i> en <i>Neisseria gonorrhoeae</i> • Virale antigeentesten excl. virale kweek
 <p>Paarse Hologic lysistube = alternatief voor Eswab i.k.v. COVID-testing</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Enkel COVID-testing via moleculair testplatform

NIEUWSBRIEF

Klinisch labo

Volgende testen kunnen NIET op de eSwab worden uitgevoerd:

- *Chlamydia trachomatis* en *Neisseria gonorrhoeae* PCR
- Virale kweek (herpes, varicella...)

Witte Hologic Aptima tube (MAN)

Transportmedium voor CT/NG

- *Chlamydia trachomatis* PCR
- *Neisseria gonorrhoeae* PCR

Enkel voor transurethrale staal afname

Oranje Hologic Aptima tube (VROUW)

Transportmedium voor CT/NG

- *Chlamydia trachomatis* PCR
- *Neisseria gonorrhoeae* PCR

Voor vaginale en endocervicale staal afname of voor afname van niet-genitale lichaamslocaties (bvb keel, rectum,...). Indien het gaat om een niet genitale afname dient dit vermeld te worden bij klinische info op het aanvraagformulier.

Virus transportmedium: rode stop (UTM-RT)

Transportmedium met rode stop

- Virale kweek en PCR herpes, varicella...

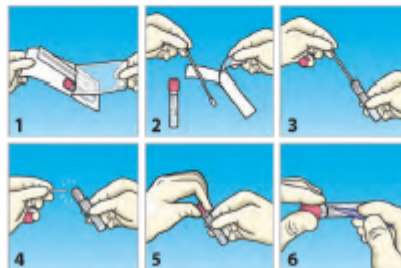
Opgelet: Deze wisser moet afgehaald of **besteld** worden op het laboratorium.

Gebruik van de eSwab wisser

- Open de verpakking en haal de swab en de collectietube uit de verpakking.
- Open de tube op een aseptische wijze.
- Plaats de swab onmiddellijk in de collectietube en breek de swab af ter hoogte van het breekpunt. Dit breekpunt staat aangegeven met een gekleurde lijn op de schacht van de swab. Verwijder het afgebroken deel van de schacht. De zone onder het breekpunt mag tijdens de staalname en het afbreken van de schacht niet worden aangeraakt, aangezien dit leidt tot contaminatie van de swab en de cultuur, waardoor onbetrouwbare resultaten worden bekomen.

(Voor MRSA afname set (donkerblauwe stop): Neem eerst de roze wisser af (keel). Plaats de swab onmiddellijk in de collectietube in het medium. Gedurende vijf seconden voorzichtig roeren. Breng de swab tot boven het medium en druk deze vijf keer tegen de wand van de tube aan, zodat al de vloeistof wordt uitgerst. Verwijder de swab en sluit de tube. Herhaal dezelfde procedure met de tweede roze swab voor de neus. Eindig met de witte swab voor perineum of een andere afnameplaats. Deze wisser moet in de tube aanwezig blijven.)

- Plaats het dopje terug op de tube en draai het goed dicht.
- Schrijf de patiëntgegevens op de collectietube of breng een identificatiesticker aan.

Gebruik van de nasopharygeale wisser: [zie procedure Afname nasofaryngeale wisser](#)
COVID-testing: [zie afnameprocedure COVID-19 screening](#)